

บทที่ 21

สมุดลำดับภาพ

สมุดลำดับภาพ

หมายถึง สมุดที่รวบรวมภาพเป็นชุด แสดงถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ มีเนื้อหาติดต่อกันตามลำดับ อาจมีมากกว่าหนึ่งเรื่องในเล่มเดียวกันได้ ถ้าเป็นเรื่องสั้นสมุดลำดับภาพเหมาะสำหรับใช้ประกอบการสอน เพื่อเล่าเรื่องราวต่าง ๆ หรือใช้ประกอบการสาธิต

หลักการทำ

1. ความเหมาะสมของภาพต้องให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของบทเรียน
2. ความเหมาะสมของภาพให้เข้ากับระดับสายตาของนักเรียน
3. ภาพชุดนั้น ต้องมีความต่อเนื่องกันดีตั้งแต่ต้นจนจบ
4. รูปภาพต้องอยู่ในแนวเดียวกันตลอดเล่ม
5. การวางภาพต้องให้พอดีกับขนาดของกระดาษ คือไม่ดูแน่นหรือโหลเกินไป
6. คำบรรยายอ่านง่าย และมีความยาวเหมาะสม
7. มีคุณภาพด้วยตัวของมันเอง คือ
 - 7.1 คุณภาพของรูปมีภาพชัดเจน
 - 7.2 ขนาดโตพอที่จะเห็นได้ง่าย
 - 7.3 ภาพนั้นอยู่ในความสนใจของนักเรียน

สมุดลำดับภาพ สามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ คือ

แบบที่ 1

วัสดุที่ใช้

1. กระดาษเขียนโปสเตอร์	5. ปากกาสีน้ำเงิน หรือ สีเมจิก
2. กระดาษแข็ง	6. กาวยาง
3. ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด	7. ลวด
4. สีระบาย	8. เทปกาว

วิธีทำ

1. จะต้องพิจารณาดูเนื้อหาว่า เราควรจะทำเรื่องใดตอนใดในสมุดลำดับภาพ
2. เมื่อได้เนื้อหาแล้ว จะต้องหาจุดเด่นของเรื่องนั้นว่ามีอะไรบ้าง เพื่อว่าเราจะได้ถ่ายทอดเรื่องแต่ละตอนเหล่านั้น จัดเป็นภาพเรียงให้ติดต่อกันสัมพันธ์กัน

3. เขียนภาพ หรือฉีกภาพที่มีอยู่แล้วตามลำดับชั้นที่เรียงไว้ ภาพควรชัดเจนระบายสีให้สวยงาม
4. คำบรรยาย ควรเป็นคำอธิบายสั้น ๆ หรือบอกเฉพาะชื่อภาพ ถ้าต้องการอธิบายมาก ๆ ให้เขียนไว้ที่ด้านหลังของภาพ
5. รวบรวมเป็นเล่ม โดยจัดภาพตามลำดับก่อนหลัง จะเย็บด้วยลวดหรือเจาะตาไถ่ก็ได้
6. ปกหลังใช้กระดาษแข็งมากและหนาเพื่อทำขาตั้งในตัว

การทำขาตั้งในสมุดลำดับภาพ

ใช้กระดาษแข็งสองแกม ติดยึดกับปกหลังที่เป็นกระดาษแข็งสองแผ่นของสมุดภาพ เมื่อต้องการตั้งให้ยึดแผ่นยึดออก เมื่อเลิกใช้ให้พับยึดสมุดภาพจะแบนราบตามเดิม สะดวกในการเก็บไม่เกะกะแต่อย่างใด

การทำขาตั้งแยก

ขาตั้งสมุดภาพที่ทำแยกจากตัวสมุดภาพ ส่วนใหญ่เป็นขาตั้งขนาดใหญ่ ใช้สำหรับสมุดภาพขนาดใหญ่ นิยมทำด้วยโลหะ ถ้าโลหะราคาแพงเกินไปอาจทำด้วยไม้ก็ได้ ขาตั้งควรมีฐานกว้างให้มั่นคงกันล้ม

แบบที่ 2

วัสดุที่ใช้

ขั้นที่ 1 นำกระดาษแข็งมากะขนาดตามต้องการต้องนิกรภาพที่ตัดเก็บไว้ว่ามีขนาดเท่าใด สมุดภาพควรใหญ่กว่าเล็กน้อย ขนาดที่ให้ไว้เป็นชนิดเล็กที่สุดมีขนาดดังนี้

ความกว้างของกระดาษ - 23 ซม.

ความยาวของกระดาษ - 28 ซม.

ขั้นที่ 2 ตัดกระดาษสองแผ่น เมื่อตัดแล้วนำมากะขนาดตามต้องการให้มีรอยพับที่ทำให้เปิดเปิดง่าย เว้นช่องห่างจากขอบพอประมาณ ขนาดความหนาของสมุดประมาณ 3 ซม. ตัดกระดาษแข็ง 4 ชั้น ชั้นใหญ่สองชั้น ชั้นเล็กสองชั้น

ขั้นที่ 3 เมื่อได้ผ้าแล้ว นำกระดาษ 2 ชั้น (ใหญ่เล็ก) มาทากาวและปิดลงบนผ้าหุ้มดังภาพ (อีกสองชั้นก็ทำตามแบบเดียวกัน)

ขั้นที่ 4 การพับ เมื่อปิดกระดาษแข็งลงบนผ้าเรียบร้อยแล้ว ใช้ไม้บรรทัดครีดยึดผ้าให้เรียบ แล้วตัดมุมทั้ง 4 ดังรูป

เมื่อตัดกระดาษเสร็จทากาวที่ริมกระดาษแข็งทั้ง 4 ด้าน พับริมบนและริมล่าง รีดผ้าให้ติดกับกระดาษให้เรียบร้อย ควรจะจับตรงมุมกระดาษใช้ไม้บรรทัด จัดริมผ้าแล้วพับเข้าไปทุกด้าน

ขั้นที่ 5 ตัดผ้าอีก 2 ชิ้น ตัดกระดาษให้เล็กกว่าปกที่พับเรียบร้อย ประมาณด้านละ 0.5 ซม. ทากาวปิดด้านในให้เรียบร้อย ทั้งสองปก

ขั้นที่ 6 นำปกเข้ามาประกบกัน แล้วเจาะรูสองรูโดยให้รูทั้งสองห่างจากกึ่งกลางเท่า ๆ กัน ระวังการเจาะอย่าให้คลาดเคลื่อน จะทำให้ปกประกบกันไม่สนิทและไม่สวยงาม

ขั้นที่ 7 เจาะรูกระดาษเนื้อใน โดยวางประกบกับปกด้านนอกให้พอดี แล้วทำเครื่องหมายไว้ ดึงกระดาษออกจากปกแล้วจึงเจาะ เมื่อเจาะเสร็จ แล้วนำนอตเข้ามาสวมในรูทั้งสอง โดยประกบปกกับกระดาษเนื้อในให้เรียบ ก็จะได้สมุดรวบรวมภาพที่สวยงามหนึ่งเล่ม

หมายเหตุ หากไม่มีนอตอาจต้องเจาะหลายรูเป็นแถว ใช้เชือกร้อยตามรูที่เจาะไว้ โปรดดูภาพวิธีร้อย 3 แบบ

การใช้สมุดลำดับภาพ

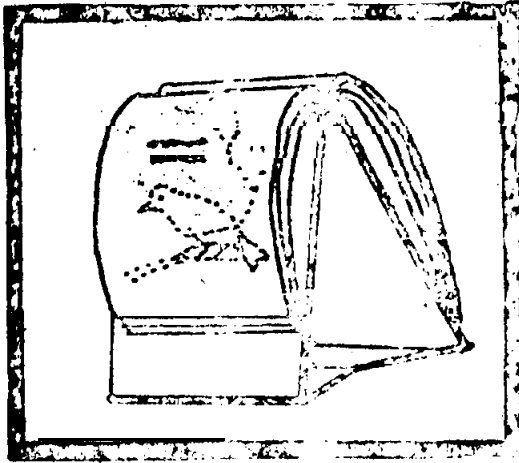
1. ตั้งสมุดลำดับภาพให้ผู้ดูมองเห็นได้ถนัด คำนึงถึงแสงสว่างและระดับสายตา
2. อธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่กำลังเปิดให้ดู
3. ใช้ภาษาง่าย ๆ ให้เรื่องเรียงไม่ตามลำดับ
4. เมื่ออธิบายจบควรสรุปเป็นหัวข้อสั้น ๆ ตามลำดับเรื่อง
5. เปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ซักถาม

ประโยชน์ในการนำมาใช้สอน

1. เป็นอุปกรณ์เหมาะที่จะใช้ประกอบการสอนได้ทุกระดับ
2. ราคาเยาว์ และหาได้ง่าย ครูสามารถทำขึ้นใช้ได้ ในโรงเรียนแม้แต่นักเรียนอาจจัดทำได้ด้วยตนเอง
3. อาจใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบบทเรียน
4. สะดวกในการนำไปใช้ได้ทุกเวลาและสถานที่ ไม่เปลืองที่ ไม่จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือหรือวัสดุอื่นช่วย เช่น ไม่ต้องใช้ไฟฟ้า ไม่ต้องการเครื่องฉายหรือห้องมืด

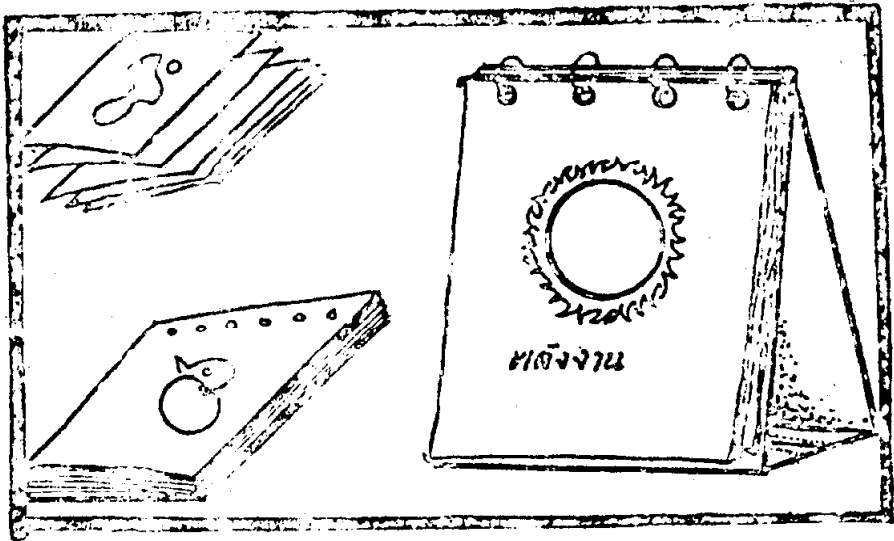
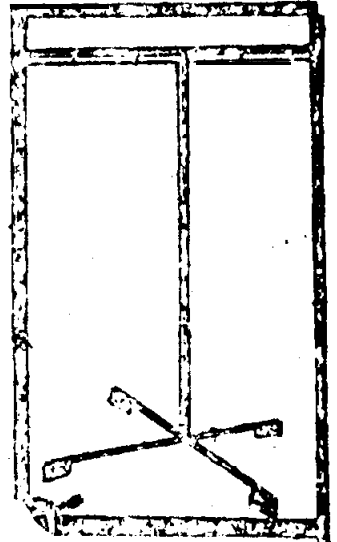
สมุดลำดับภาพที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ควรมีที่เก็บไว้โดยเฉพาะ อาจมีตู้ใส่แฟ้มอยู่ในตำแหน่งที่หาได้ง่ายและสะดวกในการรักษา ฉะนั้นการทำแค็ตตาล็อกจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก สมุดลำดับภาพทำ แค็ตตาล็อก ได้เหมือนกับหนังสือทั่วไป เพียงแต่เข้าใจเรื่องรูปที่ตรรกะเท่านั้น ก็สามารถบอกได้ว่ามีการรวบรวมเรื่องอะไรไว้

การทำสมุดลำดับภาพมี 2 แบบ

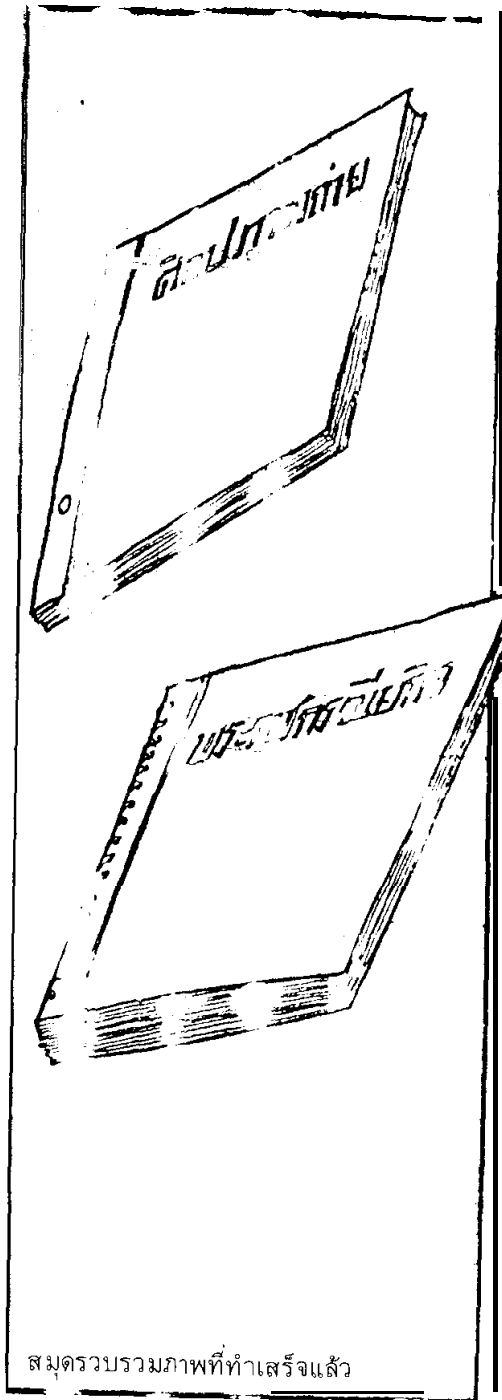
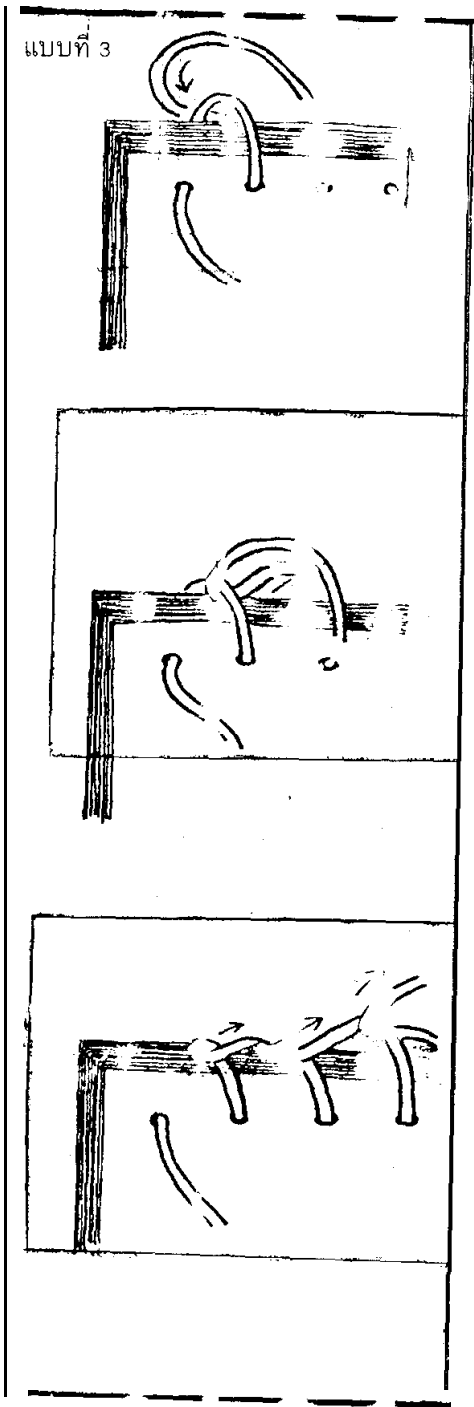

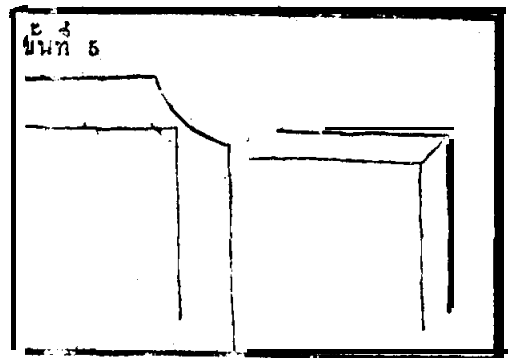
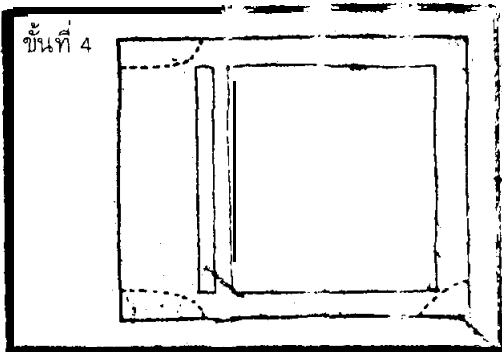
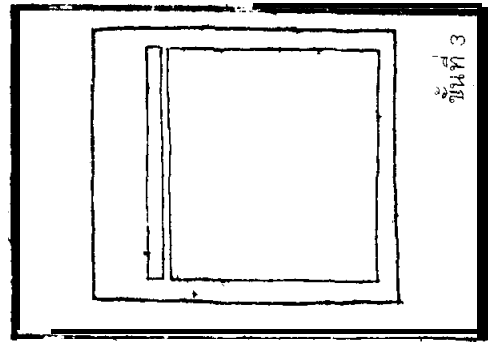
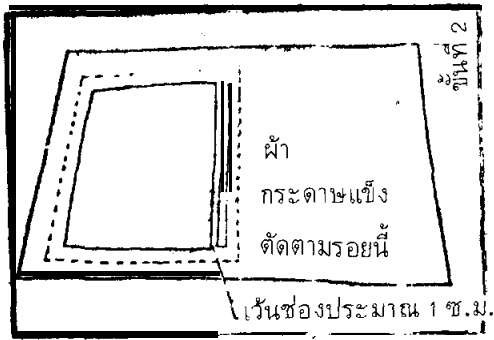
แบบที่ 1

ขาตั้งแยก

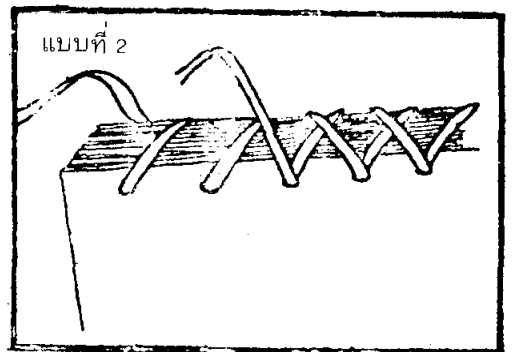
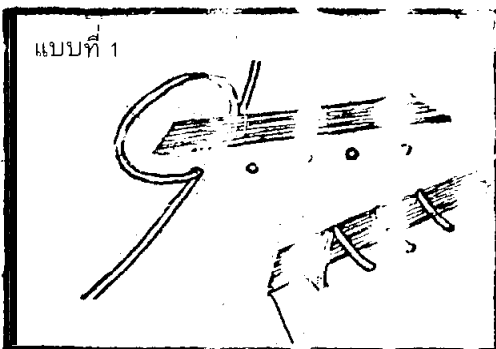

แบบที่ 2

ขั้นตอนการทำสมุดลำดับภาพ

วิธีการนำปกเข้าเล่มกันแบบประกบ